

HET REGT

BUREEL :
DIESTERSCHE STRAET, TE
SINT-TRUIDEN.

AENKONDIGINGEN
15 c^{ms} PER REGEL.

Brieven, artikels, geld,
franco toe te zenden.

INSCHRYVING :
OP ALLE POSTKANTOOREN.

REKLAMEN
40 c^{ms} PER REGEL.

Opsteller Uitgever:
HUB. DE COCQ-CRETEN.

NIEUWS- EN AENKONDIGINGSBLAD.

VADERLAND.

GODSDIENST.

VRYHEID.

Dit blad verschijnt tweemaal per week, des woensdag en des Zaterdag, by den Opsteller-Uitgever HUBERT DE COCQ-CRETEN, te Sint-Truiden. — Jaerlyksche inschryving voor St-Truiden, 5 fr.; vrachtyr voor alle andere plaatsen des ryks, 6 franken; voor Holland, 7 fr. 50 c.

WY ZYN ER DE SCHULD VAN.

Wy staen op het punt van eene schrikkelijke, zedelyke, godsdienstige en maetschappelyke krisis te zien uiterbersten. Dat is het gevoel, de vrees van al wie nog nadenkt. Waerom zien velen het niet? Omdat zy er zich niet willen en niet durven mede bezig houden. — Zulke zyn de onverschilligen, de gematigde liberalen, geheel die massa menschen die er maer op denken zich te amuseren en geld te winnen.

Anderen zien het naderende gevaer en verheugen er zich over; het uer gaet komen, het uer der verwoestingen, het uer der revolutien, het uer der rooveryen.

In de huidige omstandigheden mag de katholieke dagbladpers de zedelyke schandelykheden die zich overal ten toon spreiden, niet onopgemerkt laten voorbygaan; zy moet ze brandmerken, ze bestryden.

Het denkbeeld van God is in gevaer.

Deze is, in twee woorden, de nauwkeurige hoofdinhoud des toestands van ons land en van onzen tyd. 't Is de Godsdienst, de zedeleer, de samenleving die bedreigd en ontsteld worden, die aen 't waggelen zyn, 't is de schroomelykste der rampspoeden die dreigt uit te bersten. Wy hebben de schandelyke eer Frankryk vooruit te loopen in den weg der godloochening.

't Is in België, dat zich de genootschappen der vrydenkers en solidairs gevormd hebben; 't is nog maer onlangs dat zy in Frankryk gesloopen zyn, en nog maer heel onlangs geleden, hebben wy, in eene zaak van geheime genootschappen, de fransche magistratuur aen de beschuldigen hunne deelmaking aen die verfoeijelyke maetschappyn zien verwyten en regtuit schandvlekken.

't Is in België, dat het kongres der studenten, van afschuwelyke gedachtenis, opgevat en gehouden is en nog eens gaet gehouden worden.

't Is in België, dat gansch de liberale drukpers met de meeste eenstemmigheid, met de vurigste stoutheid en de grootste volstandigheid, de godloochening en de onafhankelyke zedeleer belydt.

't Is in België, dat men voor de eerste maal, in onze eeuw, van die uitzinnige menschen ontmoet die weigeren den door de wet voorgeschreven eed af te leggen onder het aanroepen der Godheid.

't Is in België, dat de goddeloosheid haren sluijer heeft opgeworpen, zich toont voor al wie haer zien wil, trotsch, fier en stout. Gelukkig indien de katholieken niet, in zekere wereld, aenschouwd worden. als armen van geest, die men wel wil beklagen en aldus.

't Is maer in België alleen, dat het hooger bestuur het materialismus en de goddeloosheid beschermt.

't Is in België, dat men in de officiële bibliotheken voor het volk bestemd, de onzedelykste, de goddeloosste, de samenleving — vyandigste boeken slapelt.

In België werkt het gezag om de grondslag te

ondermynen op welke het steunt; in België kweekt en voedt men diegenen die hetzelfde eens zullen omver smyten.

Dit schroomelyk werk dagteekent slechts van over eenige jaren en reeds gevoelen de werkende klassen en de gansche samenleving er den rampzaligen invloed van. Nog een weidig tyds, en het vernielingswerk zal volkomen zyn. God, de zedeleer, de samenleving zullen niets meer zyn.

Leibnitz zegde op voorhand: « ik vind dat zekere naderende opinien, allengskens in den geest dringende der mannen van de wereld die de anderen bestieren en van welke de zaken afhangen, en in de boeken naer de mode sluipende, alle dingen schikken tot de algemeene revolutie waarmede Europa bedreigd is. »

HET STEMRECHT.

Het kiesrecht is de eerste voorwaarde der vryheid. Nadat de Grondwet de opperheerschappy van het gansche volk erkend heeft en er de uitvoering van aen eene klas van cysbetalers heeft toevertrouwd, kan zulks maer enkel wezen om er de verlossing van de voogdyschapp des volks door te verhaesten. Wanneer de geest der Grondwet dit niet zou oordeel hebben, wanneer dit de streving niet zou wezen van den vooruitgang, dan zouden de grondstellingen vervalscht zyn; de wetgever zou de vryheid niet ingerigt hebben, en wy zouden geene Kamer der Volksvertegenwoordigers, maer alleen eene afvaardiging der bevoorrechte cysbetalers hebben.

Wat! Men zou Belgiëland vry en alle Belgen gelyk voor de wet verklaren, en de negen tienden gedeelten der Belgen zouden moeten aen wetten gehoorzamen waerover zy niet geraedpleegd zyn geweest; zy zouden moeten de lasten betalen, te beginnen met het zout tot de belasting van het bloed, die zy niet gestemd hebben; zy zouden zich moeten laten beheerschen, besturen, beschuldigen, veroordeelen, naer het gevang leiden, naer het gerechtshof, naer de kazernen door magten die hun vreemd zyn! Men zou het vaderland vry en eenieder gelyk verklaren, en al de wetten, die over het werk eens volks, over zyn brood, over zyn onderwys, over zyne zedelykheid, over zyne eer, over zyn leven zelfs beslissen, zouden gestemd worden zonder de werkers, te dikwyls ten nadeele van de werkers.

Al de maetschappelyke wetenschappen zyn het eens om de wet van solidariteit, die de menschen beheerschen moet, te bevestigen. Alles bewyst dat de feiten en de misslagen der staetkunde byna uitzonderlyk, op de armste klassen drukken.

Hoe, de grootste lastdrager der maetschapp, het volk, zou aanzien worden als een ellendeling die men veroordeelt zonder hem te aenhooren, en het zou zyne stem niet mogen verheffen om tegen deze onregtvaardigheid te komen; het zou zyne ellende niet mogen voor oogen stellen aen degenen die ons besturen, het zou zyne klaegtoon niet voor het

groot gerechtshof mogen brengen, dat men de Wetgevende Kamer noemt, alwaer te dikwyls over het bestaan eens volks beslist wordt, ten nadeele van deszelfs belangen, zonder het eens te raadplegen.

Neen! wanneer de dwingelanden zich van een staethuister meester maken om over het bloed eens volks te heerschen; wanneer de bevoordeelden der voogdyschapp eens volks willen doen voortduren met het inzicht om alleen aen 't roer te blijven, *de burgers van een vry land mogen dezen last niet aenvaerden dan met het vooruitzicht van de ontwikkeling der menigte te verhaesten, en aen ieder zyn regt te geven.*

Een enkel redmiddel vertoont zich, namelijk de terugkeer naer het regt; men moet ten allen pryze, de tegenwoordiging van ons vaderland met de opperheerschappy van het volk versterken en doen herleven.

Deze pligt, waerin alle Belgen belang hebben, vraegt de verlichte medewerking van allen, niet om met elkander te twisten en de denkwyz van den eene te doen bukken voor die van den andere, om alzo de meerderheid over de minderheid te doen heerschen, en elke hervorming vruchteloos te maken; maer om de denkwyz te eerbiedigen, en om met de magtige eenheid ons doel te kunnen bereiken en eensdaegs de opperheerschappy van gansch het volk te zien zegepralen.

WAT ER MOET GEDAEN WORDEN.

De geest van *demokratie* neemt in alle landen toe; zulks loochenen is geene wereldkennis hebben; en het ware onvoorzigtig niet te geven op gepasten tyd hetgeen men ons later met geweld zou kunnen ontrukken. In het vooruitzicht dat aen het volk eens vermeerdering van regten zal worden toegestaan, moeten al onze poogingen strekken om hetzelfde te onderwyzen en in den godsdienst en de goede zeden op te voeden.

Ah! is dit wel hetgeen men doet? — Wie zou niet bedroefd worden by het zien der middelen welke in 't werk gesteld worden om het oud voorvaderlyk geloof uit het hart onzer volksklassen te roeijen! Het volk wordt hedendaegs maer al te veel bedorven; men verontzedykt het, men ontneemt het, met de overtuiging zynere pligten, het gevoelen zynere waardigheid. Hy die vroeger uitscheen door edelmoedigheid en de zuiverste vaderlandshede, is gemeenzaem geworden met de afschuwelykste bespiegelingen; hy verklaert somwyls den oorlog aen zyne getrouwste weldoeners, en in zyne dwaling vermaecht hy de duerbaerste belangen zynere familie, tot zelfs deze van zyn eigen bestaan. Dat men oppasse, indien men aen aen de verontzedyking, aen het ongeloof, aen de goddeloosheid, die schrikkelijke ontbindingskrachten van alle maetschappelyke orde, eene steeds grootere uitbreiding byft geven, dan voorzeker is het gedaan met onze duerbaerste vryheden en met onze nationaliteit zelve.

Geen middenweg is mogelijk; ofwel, zoo als het

M. Frère wil, men moet de groote meerderheid onzer medeburgers onder voogdy blyven houden en met hem zeggen: « noch heden, noch ooit! » ofwel, hetgeen regtvaardiger en edelmoediger zou zyn, indien wy opvolgentlyk een grooter getal Belgen tot de stembus willen roepen, dan moet men den weg inslaen die door de klaerzienstige persoonen wordt aangewezen, 't is te zeggen, het volk onderwyzen en verzedelyken, en den godsdienstigen invloed zyne wettige medehulp laten leenen tot dit groot werk van politieke stichting.

HET ARTIKEL 1781 VAN HET BURGERLYK WETBOEK.

Wy hebben reeds gemeld dat het artikel 1781 van het burgelyk wetboek, waer van de Kamer de afschaffing had gestemd, door den Senaat weer is behouden geworden. Deze beslissing werd vrydag 11. genomen met 29 stemmen tegen 12. Nu, ziehier wat er zou uit gevolgd zyn, indien dit artikel, volgens den wensch en den wil van minister Bara, zoude afgeschaff gewest zyn.

Ik veronderstel een fabrikant die duizende werkliden eend in wekelyks betaelt. Als hy processen wilde voorkomen, zoude hy verpligt geweest zyn kwitantie te trekken van iederen werkman, ofwel de betaling te doen in 't byzyn van twee geldende getuigen die genoeg memorie zouden gehad hebben om niets van de gedane betalingen te vergeten.

Betaelde de fabrikant zonder kwitantie of zonder getuigen, dan kon de betaelde werkman de gedane betaling afloochenen en zynen meester voor de regtbank brengen.

En voor de regtbank? Wat gedaan? De regter moet den meester niet gelooven. Hy mag tot den beslissenden eed toelaten wie hy wil. Veronderstel nu een katholyken fabrikant en een liberalen regter: wie zal tot den eed toegelaten worden, de fabrikant of de werkman?

Het antwoord is klaer.

In de discussie van het kiesstelsel worden allerhande wyzigingen voorgesteld. Tot nu toe zien wy in de voorstellen nog niets dat redelyk of praktiek is. Men gelooft te Brussel algemeenlyk aen een nieuwen uitstel. Wat ons betreft wy denken dat een kieswet, om logisch, juist en uitvoerbaar te zyn, moet eenvoudig en vry wezen van alle ongert. Zy moet opgesteld worden buiten allen geest van partydigheid, en alle burgers die de burgerlyke en politieke vryheden genieten moeten volgens de Grondwet gelykelyk behandeld worden.

Men schryft uit Brussel:

Men spreekt reeds over de kiezingen voor den Senaat die moeten plaets hebben in de aanstaende maend juny: te Brugge bereidt men zich reeds tot den stryd; men zegt ook dat de twee kandidaten te Leuven zich wederom zullen oplyst stellen en dat zy

laet. Hy bedankte, in weinige woorden, zyne ambtgenooten, zeggende dat hy zou trachten zich waardig te toonen van hunnen keus. Weldra had hy de gelegenheid van geheel het congres gewonnen, zoowel door zyne groote bedaertheid en goedheid als door zyne onverwachte scheuten of grillen en bitsige of scherpsende antwoorden. Ook werd hy maendelyks herkozen; nogtans verloor hy, op het einde, eenige stemmen der katholyken, omdat hy zich, in eene gewichtige gelegenheid, had afgescheiden van de *unionisten*, om zich te verwoegen by de *ultra-liberalen van Defasqs*. Surlet wilde de onafhankelykheid der geestelykheid in de constitutie niet laten stellen. Hierop kwam voor het moeijelyk en verheven vraagstuk, *de keus van een opperhoofd*. De voorzitter van het congres spande al zyne middelen in het werkloos den hertog van Nemours, zoon des konings van Frankryk, te doen gelukken. *De Stassart en Lebeau* waren gedreven voor den hertog Leuchtenberg. De koning Louis Philippe zelf wilde zynen zoon niet afstaan en stelde voor den vorst *Otho van Beijeren* of den prins *Charles van Capua*. Na eene hevige pleiting welke zes dagen duerde en waerop de aendacht van geheel Europa gevestigd was, werd de hertog van Nemours door zeven en negentig stemmen tegen vier en zeventig, koning van België gekozen. Eene commissie van tien leden aen welkers hoofd Surlet zich bevond, als president van het congres, begaf zich naer Parys om de kroon van België op te dragen aen 's konings zoon. Mynheer *Hennequin*, zoon, heden nog burgemeester van Gingelom, werd door den president sekretaris van deze commissie benoemd.

Te Parys aengekomen kregen de afgezanten geen gehoor aen het Hof des konings; zy bleven veertien dagen

Surlet de Chockier, groot redenaar in de hollandsche Kamer, voorzitter van het belgisch congres na de revolutie van 1830.

Surlet was dus wederom lid der Kamer en moest zyn landverlaten om zich geheel en gansch toe te wyden aen het welzyn zynere medeburgers. Hy liet zynen pachter, mynheer Goyens, kapellaen van Gingelom, zyne landeryen en goederen bestieren, en vertrok naer den Haag, na zich wel voorbereid te hebben tot het verdedigen van 's lands belangen. In eene zynere redevoering begon hy aldus: *A mo pacem, bellum non timeo*, ik bemien den vrede maer vrees den oorlog niet. Ik vermeen, zeyd hy, dat deze kenspreuk zich bevindt op het wapenschild van een dapperen ridder, grooten vriend van vrede en orde, maer die nooit weigerde den degen te trekken voor zynen God, zyne welbemindende en zynen koning; ik ook neem dit zinnebeeld aen. Daerop doet hy een goed gepast overzicht van al de bezwaernissen en klagen van het volk om het gouvernement of betere gevoelens over te halen. Hy vraegt niet alleen de verantwoordelykheid der ministers, maer ook de vryheid van onderwys en godsdienst, de vryheid der spraek en der drukpers. Ik verklaer het openlyk, gaet hy voort, ik ben een gezwoeren vyand van alle onderdrukking, hetzy geestelyk hetzy wereldlyk; indien ik my onderwerp, ik wil het met vryen wil doen, zonder eenigen dwang of vrees; dat men het wel wete dat noch bedreigingen noch vleyjeryen niets vermogen op diegene welke liever te Utica onnoozel en zuiver sterven dan te Rome blyven leven als eedbrekers of meeneedigen.

Vader Willem bleef ongevoelig en doof aen al de waerschuvingen welke hy kreeg en de Kamer moest haer afscheid nemen zonder iets verrigt of bekomen te hebben. Maer de fransche revolutie van het jaer 50 brak uit en de Belgen stonden op. De koning dacht, in het begin, niet dat de zaken zou verre gedreven waren, hy meinde het vuer nog gemakkelyk te kunnen blussen. Hy zond daarom zyne twee zonen met een leger van vyfa zyn duizend man op Brussel af en riep de leden van de Kamer byeen. In Holland was het volk hevige verhitteerd tegen de *smuiter*, gelyk men toen de Belgen noemde. Ook zelden vele leden van de Kamer om zich naer den Haag te begeven, uit vrees van aldaer vermoord te worden. Nogtans werd er besloten, in het hotel van den baron de Sécus, te Brussel, van gezamentlyk naer den Haag te vertrekken. Voordat Surlet zyn reiszak opnam, maakte hy zyn testament: zoo groot was de onrust der leden van de Kamer! Dit stnk, 't welk aldus begint: *Dieu soit loué et qu'il daigne m'accorder sa miséricorde*, moest overgegeven worden aen mynheer Goyens, notaris te Montenaken.

De koning Willem I opende de Kamer den 15 september. Het was den 28 en den 29 dezor maend dat een hevige woordengevecht zich opdede. Surlet, gelyk de meeste belgische leden, hield staende dat eene scheiding moest plaets hebben en dat de grondwet behoerde hervormd te worden. Na opgenoemd te hebben de verschillige bezwaernissen van het volk kwam hy af op twee punten welke zeer gewichtig zyn, te weten, het openbaer onderwys en den godsdienst. Aenbidden wy God, zeyd hy, ieder op zyn manier, en onderwyzen wy onze kinderen gelyk wy het goedvinden. Hy wilde ook dat de ambte-

zullen liberale tegenstrevers vinden. De twee liberale senateurs van Antwerpen zullen zich aan geen herkiezing durven onderwerpen; het is bekend door wat Nysel aengaet, maar wy verhoopen dat onze vrienden daer den stryd zullen wagen en eene schoone triomf behalen. De toekomst zal ons doen den waren toestand zien in deze arrondissementen.

Wy lezen in de Journal de Liège :

De akademische Raed der Universiteit van Luik heeft zich gisteren vereenigd en heeft eenstemmiglyk een ontwerp van cirkulaire aan de studenten aengenomen, ter gelegenheid van het kongres dat weldra te Brussel zal gehouden worden. Zonder de deelneming aan hetzelfde te verbieden, verzoekt de akademische Raed de studenten vaderlyk van het kongres niet by te woonen.

Iedereen weet nog wat schrikkelijke principen voortgezet zijn geworden op het kongres van Luik van droevige gedachtenis. Onze studerende jongheid heeft sinds dien dag veel van hare illusien verloren. Men weet zelfs dat het kongres weinig byval vindt, te Brussel, by de overheid en by de studenten.

De onderkommissie, gelast met het onderzoek der kwestie om te weten of de wyze van rekrutering van het leger, tegenwoordig gebruikt, moet gewygd worden, heeft haar verslag geëindigd, dat in de aenstaende algemeene vergadering van de krygskommissie zal worden aangeboden. Het is M. Van Schoor, die verslaggever is. Ziet hier eenige der voornaemste schikkingen, welke het verslag behelst.

Met drie stemmen tegen één (een lid afwezig) heeft de kommissie de afschaffing gestemd van het stelsel van plaatsvervangende en nummervervisseling en het princip aenveerd van vrykoop voor de loting, mits het betalen eener som, telken jare door het gouvernement aen te duiden, maer die beneden de 1000 fr. niet mag zyn.

De vrykoop zal de broeders van den vrygekochte niet ontslagen. Eventwel zal het minimum verminderd worden tot op 45 voor den tweeden zoon en op 35 voor den derde, zonder leger te kunnen gaen, indien er meer dan drie zonen zyn.

Eindelyk is er beslist, dat de fondsen van deze vrykoop voortkomende, zullen dienen om vooreerst de vrywilligers der militia te betalen, die in de plaets der vrygekochten, welke in het lot gevallen zyn, zullen dienen en dat het overschot zal besteed worden tot het onderhoud der reserve ofwel om eene vergoeding aen de militien te geven.

Deze verschillende beslissingen zyn gesteund op begeerte een einde aen de gestadige vermeerdering van de plaatsvervangende en nummervervisselaers te stellen in het vormen van het kontingent van de militia en te verhelpen aen de ongemakken en gevaren, welke die staet van zaken aanbiedt.

Wy vernoemen met veel genoegen hoe de burge-meesters en schepenen van den buiten reeds wel verstaen, dat de gemeenten volgens onze Constitutie hunne vryheden hebben, en dat zy eerst gekozen door de gemeenten en maer als gekozen genoemd door 't gouvernement, niet blindelings moeten aenveerden al hetgeen 't centrael gouvernement hun voorstelt, maer alleenlyk dat wat zy aanzien als niet tegeprestrydig te zyn noch aen de intristen noch aen de vryheid van hunne respektieve gemeente.

Men spreekt veel te Brussel van de groote orkosten die gaen gedaan worden voor de wapening der sterke van Antwerpen, en in de redevoering donderdag door M. Couvreur uitgesproken, vindt men dicsaangaende eenige inlichtingen.

wachten om een antwoord te bekomen. Engeland was niet genegen om den keus van Nemours te erkennen; men zou liever den prius van Oranje aen het hoofd van België gehad hebben; liever den duiet, zeide Posonby, minister van Engeland, dan Nemours. Ondertusschen waren de Belgen ontevreden en gedreven tot oproer: de eenen vroegen eene herstelling, de anderen een gemeenbest (république). Eindelyk, het aezelen moede, schiet Surlet in zynen haek en zegt aen den franschen minister Sebastiani: *wy, Belgen, laten ons niet met schoone woorden betalen; wy zien hier gekomen om een stellig antwoord te hebben.* Hierop werd het belgische afgezantschap ontvallen en Louis-Philippe verklaarde met eene bewogene stem dat het hem onmogelyk was den troon van België voor zynen zoon aen te nemen. De voorbeelden van Ludovicus XIV en van Napoleon zyn meer dan genoeg, zeide hy, om my aen te zetten van geen troonen op te regten voor myne kinderen. De kommissie nam afscheid van den koning, welke de hand van Surlet drukte en zeide: het is aen het belgisch volk dat ik de hand geef; zegt, by uwe terugkomst, dat het op my kan tellen, maer dat het vereenigd blyve. — God gave dat heden België zoo vereenigd ware als het toen was! liberaal en katholiek maekten maer een persoon uit.

Den 21 february gaf de president aen het kongres te kennen den uitval van zyne zending; hierop bezweerde hy al de leden van zich te vereenigen en samen te blyven tot dat 's lands zaken geregeld en gehandvest waren. De eendragt, riep hy uit, *maekt kracht en magt.* Geheel de Kamer ontving deze woorden met een donderend handgeklap en toejuichingen. Nauweliks was de goede en dappere voorzitter op zyne plaets terug gekeerd of het kongres ontving een voorstel van het gouvernement provisoire, tot einde hebbende de aenstelling van een regentschap. En zoo zal onze eenvoudige schapenokker en landbouwer, woonende te Brussel by een suikerbakker, welhaest op den troon of liever nevens den troon zitten in den regents-fauteuil.

Er zullen, volgens M. Guillery, dry duizend kanons noodig zyn, en natuerlyk een leger kanoniers om ze te bedienen.

Als een onvermydelijk gevolg, zouden er jaerlyks dry duizend soldaten meer gevraagd worden, en het aendeel voor het leger zou men brengen van 10,000 op 13,000 man.

De onkosten zouden ingevolge vermeerderen, en wy zouden ze niet meer betalen met 35 miljoen franks, maer er zouden 45 a 50 miljoen fr. noodig zyn.

De minister van oorlog, die in de Kamer deze beweering van M. Couvreur en Guillery aenhoorde, heeft geen enkel woord gezegd om ze te lozenstraffen. Dieruit de noodzakelyke gevolgtrekking dat ze waerschyndelyk zyn, en dat België groot gevaer loopt van geruïneerd te worden door het onnoozel en ongerymd soldatenspel, 't welk de liberalen ten onzen koste spelen.

De laetste kiezing hebben de vrienden van de Italiaenche eenheid eenen harden slag toegebracht. De kiezing is grootendeels tegen het gouvernement uitgevallen.

M. Ricassoli gaet zich nu voor eene Kamer bevinden welke moeilijker om bestieren zal zyn dan de voorgaende, en zeer twyfelachtig is het nog op heden, of hy wel in staet zal zyn van zelfs eene hersenschimmige meerderheid te zullen bekomen. Het gerucht als zou Garibaldi bezit komen nemen van zynen zetel, in het parlement, ten einde er de Romeinche kwestie op te werpen, zal gewis de moeiljkheid niet verminderen. Welligt eer weinige maenden van hier, zou die zoogezegde Italiaenche eenheid wel het schouwspel kunnen opleveren van de grootste oneenigheid die er sinds lange jaren heeft bestaan. — De revolutie is naby hare uitbersting.

Intusschentyd sluit Pruisen een verbond met Beieren en Baden, legt versterkingswerken aen in Luxemburg, en vergroot het dagelyks zyne legermagt.

Rusland trekt zyne troepen te samen en zal welhaest een leger te been hebben om in Turkeije te handelen. Middelerwyl helpt het den opstand in Griekenland aenvuren met hoop op eene latere vergoeding.

Engeland schynt zich insgelyks iet of wat met den opstand in den Oosten te bemoeien; maer het heeft in zyn eigenland bezigheid genoeg, en is overigens veel te terughoudend om zich diep in deze verwikkelingen te laten medeslepen.

Zoo als men ziet is de politieke gezigteinder ver van geruststellend te zyn.

HET RUSSISCH GOVERNEMENT.

In Oostenryk is er een boekwerk in de fransche taal verschenen. Men veropenbaert er de volgende cyfers:

« Sedert de maend january 1863 zyn er tot het ballingschap in Siberien 18,682 personen veroordeeld geweest (om in de mynen als planters of eenvoudige gevangenen te werken) waarvan 164 vrouwen en 114 priesters; in 't inwendige van Rusland 12,336 personen opgesloten, waarvan 118 vrouwen en 165 priesters; in de steppen der Ouralchegebergten 33,780 personen vervoerd; in 't russische leger als simpel soldaten, by wyze van kastyding 2,416 personen ingelyfd; en 31,500 personen voor eenen tyd in het gevang gezet en daarna in Siberië overgevoerd, om er een eeuwighdurend ballingschap te ondergaan.

« Daerenboven zyn er, gedurende het regterlyk onderzoek 620 personen in 't gevang gestorven; volgens de russische registers, zyn er 35,800 personen op 't slagveld begraven; 1,468 zyn er door den kop geschoten of opgehangen geweest, en 8,060 leven als vlugtelingen of gebannen in vrede landen.

« Al deze cyfers leveren een totaal op van 141,882 personen, allen slagtoffers in verschillende graden der handelwyze van Rusland, sedert 1863. En deze lyst behelst nog de militaire rekruten niet, dewyl zy 20 per % van gansch de manneljke bevolking van het-russisch Polen uitmaken.

« Was het wel de moeite weerd van de beschaving naer Mexiko te willen gaen inplanten, als wanneer men in het hert van Europa nog zulke barbaerscheheid ontmoet?»

« Een document van een groot aenbelang is in Ierland verschenen; het verspreidt licht over het ongenoeg hetwelk stommelings broeit in Ierland buiten het fenianismus. De engelsche dagbladen die er van gewagen, zien er een rampspeedig voortteken in voor de toekomst. Dat stuk is het werk van een katholyken bisschop wiens bedaerdheid en verdraegzaamheid door niemand betwist worden. Het is ondertekend door den bisschop van Kerry, hoogleeraer Moriarty. In dat document begint de prelaet met de fenianen buiten zaek te stellen, hen met zyne verachting overladende. Hy maekt ze uit voor de lafhartige en verdorvene zamenzweerders; maer onmiddelyk daerop verklaert hy in eene trotsche taal, vol vastberadenheid en overtuiging, dat tusschen Ierland en Engeland, er geen vrede kan bestaan zoo lang er geen volkomene godsdienstige gelykheid zal ingesteld zyn tusschen de katholyken en de protestanten.

« Die gelykheid bestaet thans niet, zegt de kerkvoogd met verontwaardiging, dewyl de Ieren, zoo arm, te gelyker tyd voorzien moeten in de kosten van hunnen eigen eeredienst en in die van eenen eeredienst welken hunne consciencie afkeurt.

KULLAGIE.

Algemeen zyn thans de klagten over de verhooging der grondlasten, patenten, in een woord, van de gelden en opcentiemen die thans op den woon en handel geheven worden. Men vergelykt de oude lastbrieven met de nieuwe, en men vindt dat men sedert eenige jaren het dubbel van vroeger betaelt. Natuerlyk de kostelyke openbare werken kunnen met geene scherven betaeld worden, en de eigenaer, de handelaer, de winkelier, de aerbegier, met een woord het kapitaal moet lossen om die openbare werken te betalen.

Maer zyn het wel de eigenaer en de handelaer die al die lasten en die opcentiemen betalen? Och neen! De eenvoudigste redenering van de wereld bewyst u dat zy gedragen worden door het volk, daer dit maetschappelyk lastdier, hetwelk zyn geld, zyn zweet, zyn bloed en zyn leven moet geven om den Staet regt te houden. Het volk, dat is dit gedeelte van den Staet, hetwelk met gepaste centjes of op krediet van de vierde of de vyfde hand moet krygen wat tot zyne verbruiking dienen moet, en daer ieder handje aen de waer moet winnen als zy geleverd wordt, zoo gebeurt het dat de laetste koper voor al die leveranciers moet betalen. En die laetste koper is eeuwig en altyd het volk, de man die met den kleine haelt, omdat hy maer kleine winst heeft.

Een voorbeeld: De koopman die tien duizend baelen zuiveren ongebranden kofly uit Amerika laet komen, krygt die in zyne magazynen geleverd aen 1 fr. 20 den kilo. Deze kofly wordt in die magazynen commercieel behandeld, en dan by kleine handelaers, meestal groote winkeliers, verkocht, die hem wederom aen kleinere winkeliers, aen winkeltjes, daer het volk zynen voorraad vindt, met vyf en tien kilos uitleveren, alwaar hy niet per kilo, maer per once en halve once wordt verkocht, en die halve once peerdenboonen, ik wil zeggen kofly, betaelt de werkmans 6 centiemen.

Reken eens uit: er zyn in eenen kilo minstens 64 halve oncen, zoodat de kleine verbruiker den kilo kofly tegen 3 fr. 84 c. betaelt. Wat aen den eersten koper 1 fr. 20 kost, betaelt de laetste koper 3 fr. 84 centiemen.

't Is dat die laetste koper niet alleen het brood moet winnen voor al degenen uit wier handen hy zyne waren ontvangen moet; hy moet ook nog hunne belastingen betalen, zonder van de rest te spreken, en juist omdat hy in den Staet alles betaelt, heeft hy er niets te vertellen.

Als men het maetschappelyk stelsel eens goed ontleeft, dan begrypt men oogenbliklyk waarom onze bestuurders zich van het volk afscheiden; waarom er op vele rekeningen een dompertje gezet wordt. Het volk is in den Staet een lastdier dat moet werken en wroeten; als het zyne regten en pligten kende, als men zynen geest ontwikkelde, in een woord, als men het door redeneringen over zynen toestand deed nadenken, het zou het hoofd opsteeken, en alras, door rede of door geweld, den toestand doen veranderen.

Zoo lang men het volk in eene vreemde taal bestiert, zal het een lastdier blyven dat altyd de belastingen van allen aerd, dat is, de saus van het kapitaal, zal betalen, zonder dat het eenige vergoeding in den Staet zal vragen. Onze bestuurders zyn niet dom; het lastdier moet zyne rol in de wereld voortspelen: blyven slaven, betalen en niets zeggen.

Doch de zucht naer gelykheid, de geest van ontslaving en de beredenering dringen in de massa; de genootschappen, de maetschappijen van onderlinge hulp ontwikkelen zich meer en meer en geleiden registrees naer de Samenwerkers (*Sociétés coopératives*), welke den gang der maetschappij veranderen zullen, en der wereld eene nieuwe loopbaen zullen doen inslaen.

STADSNIEUWS.

In den nacht tusschen maendag en dynsdag hebben dieven weer poogen in te breken in de zelfde schuur van M. Van Brienon, te Gorssum, waer men over dry weken de jonge duiven gestolen had. Doch daer sedert dien alles wat beter tegen inbraek voorzien was, hebben zy eenen boom beklimmen dien tot aen de bovenvenster reikte, maer ongelukkighyk is de tak tegen het venster onder het gewicht gebroken, waardoor de dief onseilbaar naer beneden moet getuimeld zyn, want onder den boom bemerkte men 's anderendaags een stuk papier dat met versch bloed besmeurd was.

Denzelfden nacht is men in de nabygelegen schuur van H. Coninx, van St Truiden, gebroken, dewelke voor het oogenblik slechts twee ledige geteekende zakken inhield, die de dieven hebben medegenomen. — In den nacht van maendag hebben dieven het offerblokke van het Lievrouwenkapelletje, aen Melveren-molen, met een bytel opengebroken en er den offer uitgehaeld. Dat is reeds de tweede maal dees jaer. Het ware te wenschen dat men de handen op die eerloozen kon leggen.

KERKELYK NIEUWS

In de aenstaende maend july zal te Rome, zoo als wy reeds gezegd hebben, de zaligverklaring plaets hebben van 205 martelaren van Japonië. Onder deze nieuwe martelaers bevinden zich 21 kloosterlingen der orde van den H. Dominicus, 18 van den H. Franciscus, 5 van den H. Augustinus, zonder een groot getal geloovigen te tellen die tot den derden regel van deze dry kloosterbeloften behoorden. Buiten verscheidene zynere katechisten, telt het genootschap van Jesus (jesuïeten) 33 zynere leden in deze heldenschaer. De vermaerdste onder hen is pater Karel Spinola, naestbestaende van Ambrosius Spinola, den

grooten veldoverste die zich in België onderscheidde onde de aertshertogen Albert en Isabella.

REGTERLYK KRONYK.

WANORDERS VAN ROUBAIX. — VERDOORDELINGEN.

In de zitting der korrekionnele regtbank van Rysel van den 21 dezer, is de zaek voorgekomen der personen welke in de zaek der wanorders van Roubaix waren gewikkeld.

Er is eene byzondere zitting voorbehouden voor de beschuldigen, welke gedurende de wanorders werden aenghouden. Er zaten 23 beschuldigen op twee ryen voor de regtbank; het grootste gedeelte hunner zyn in het volle hunner levenskrachten. Hunne houding was kalm en ernstig. De zael was met volk opgepropt en men bemerkte er eene buitengewoone ontweekeling der openbare magt.

Na de gebeurtenissen herinnerd te hebben, waer van Roubaix het toneel is geweest, betreunde de prokureur-generaal de buitensporigheden welke er gepleegd zyn. Hy verklaarde de debaten niet te willen vergeren en dat hy de kwestie van samenspanning ter zyde liet. Hy eindigde met eene strenge straf te vragen voor de afzonderlyke oproeige gevallen, welke hy vervolgt.

Er werden 16 zaken geoordeeld; geene enkele vrysprak had er plaets. De veroordeeligen zyn van 1, 2, 3, 4, 6, en 18 maanden gevangenis. Verscheidene andere zaken werden tot dynsdag uitgesteld. Slechts een enkel der beschuldigen had eenen verdediger.

— De regtbank van enkele politie van Brussel, heeft eenen aftreugelaer van een nieuw soort, tot 15 dagen gevangzitting veroordeeld. Hy had zich een aenschuurde tenue der mexikaenche vrywilligers aengeschaft, zich alsdan met eene kruk en eenen gaenstok voor een slachtoffer der juristen doen doorgaen, en alzoo hier en daer ontdand weten te bekomen. Zelfs was hy zoo onbeschaamd van op het stadhuis tyding zynere moeder te gaen vragen; toen deze echter gevonden was, kwam zyne schelmery aen het licht.

Verschillige tydingen.

— Volgens de laetste stukken, afgekondigd door het ministerie van binnenlandsche zaken, telde Zoutenay op 31 december 1864 slechts 26 inwooners, de vrouwen en de kinderen daerin begrepen. Op dit getal moeten er meer dan 4 menschen zyn, oud 25 jaren, en kiesbaer voor den gemeente-raed. Voor wat het getal der gemeentekiezers betreft, het beloopt slechts op 3, waer van 2 hebben deel genomen aen de kiezing van oktober 1865.

Het is curieus zich voor te stellen wat te Zoutenay eene gemeente-kiezing zyn moet, omringd van al de vormen door de wet opgelegd.

— De onlusten van Roubaix hebben meer slagtoffers gemaekt dan men wel denkt. Een persoon, als werkmans gekleed, wekt donderdag een groot medelyden op in eenen estaminet te Gent, door werklieden bezocht, en verhaelde de gevaren, aen welke hy te Roubaix ontsnaapt was, sprak over zyne ellende en toonde zynen arm, in eenen doek hangende, gewond door eenen sabelslag, dien hy van eenen gendarm ontvange had.

Daer hy vervolgd was geworden had hy moeten vlugten, en was te Gent aengekomen. Onze goede werklieden door medelyden getroffen, gaven hem geld, dat hy zeer gewillig met de andere hand, die hem nog overbleef, ontving.

Maer hy was nog ten einde zynere ongelukken niet. De gensche politie, die schrikkeljke ongeloovig is, vond dat hy er voor eenen gekwetste zoo wel te pas uitzag en by het uitreden van den estaminet hielt zy hem aen. Men onderzocht hem en hy was niet het minste gewond.

— Het bouwen van werkmanshuizen in Antwerpen wordt met veel lever doorgezet. In vooruitzicht dat er ongezonde werkmanskwartieren binnen de stad zullen worden afgeslagen, is er reeds zoons men weet, een groote blok huizen door het bureau van weldadigheid gebouwd, naby Stuijvenberg — huizen, die zich rekommanderen om de goede inrichting en den goedkoop. Eene nieuwe vereeniging, met een groot kapitaal, heeft zich in die stad gevormd, voor bouwing van dergelyke huizen.

— De bedienden der accynsen van Waremmes, hebben proces-verbael opgemaekt ten lasten van eenen stoker te Donceel. De te betalen boet zal meer dan 40,000 fr. zyn.

— De opening van peerden-vleesch-winkels gaet in Frankryk voort. Zondag is er te Chateau-Thierry eene geopend. Ziet hier wat men er over beschryft:

« Men heeft hier zondag voor de eerste maal peerden-vleesch verkocht. Het dier, dat men geslacht heeft, was drie jaren oud; het was eene kwaedaardige merrie, die door M. Cotte, weerts, was aengekocht, om aen de verbruiking te worden geleverd.

« De winkel van den nieuwen beehouwer, nauweljks geopend, was oogenbliklyk met volk bezet; iedereen wilde een deel van het paerd hebben; en in weinige oogenblikken was het geheel verkocht. De armen en de ryken waren begeerig er van te proeven.

« Degene die er van geeten hebben, zyn er zeer voldaan over, en dit voedsel, waer voor men tot hiertoe zooveel afkeer toonde, zal voortaan door een groot getal inwooners van Chateau-Thierry gebruikt worden even als de andere eetwaren. De beehouwers van gewoon vleesch zyn in het geheel niet tevreden.

— Volgens een blad van Marsiliën is eene afvaardiging van Japonenzen in die haven aengekomen met de voortbrengsels van Japan bestemd om in de Tentoonstelling van Parys te verschynen. Dit land zendt den zelfden tyd dry jonge meisjes welke in het paleis der Tentoonstelling thee zullen verkoopen in een huis welk gebouwd, gedecoreerd en gemeubeld zal zyn zoo als de schoonste huizen van dien aerd in dit gedeelte van den verren Oosten.

— Men spreekt in Holland veel van eene ontdekking welke daer gedaan is door dry inwooners, de heeren Verhoeve, Bruinvis en Paerlberg. Men verzekert inderdaad dat, even als Gunéon, die hy onderzocht van zekere nitwendige teekens, de waarde der koeijen kende, voor wat het geven der melk betreft, deze heeren in staet zyn het hoornvee te erkennen waerop de pest niet vat, en andere die de ziekten moeten ondergaan. Dye ontdekking wordt heden aen proefnemingen onderworpen in Holland,

namelyk in de veertien school van Utrecht. Men zal ons wellicht den eersten april weten te zeggen of de eerste proefnemingen voordeelig zijn of niet.

De nieuwe zwarte bende. — Men is de misdaden niet vergeten, noeger door die kerels gepleegd, welke zich onder den naem van *zwarte bende*, by elkander hadden aengesloten. Na gedurende langen tyd den schrik in het land te hebben verspreid, gelukte de justicie er in de voornaemste pligtigen aen te houden; maer onlangs hebben de overblyfsels van die bende gepogd zich in de gemeente Walcourt herin te rigten. Er zou eene misdaed gepleegd worden, waerby bloed moest stroomen, toen de justicie in tyds waarwytig werd en het misdryf kon voorkomen, en thans wordt het regterlyk onderzoek voortgezet.

Over eenige weken werd een werkman, in een dorp naby Walcourt woonende, door een kerel aengesproken, die hem voorstelde de bende te komen. Op zyne stelligste weigering, eischte hy hem onder de zwaerste bedreijingen, de geheimhouding af.

Twoe dagen nadien spraken twee personen, in een ander dorp, twee verklieden aen, en stelden hen voor, mits eene goede belooning, 's nachts in de wooning eenen dame te dringen en haar te vermoorden.

Deze twee verklieden, door de beloften der kwaeddoeners verblind, namen het voorstel aen, en ontvingen elk een hand geld van 40 fr.; na het plegen der misdaed zonden zy elk nog 100 fr. ontvangen.

Om zich een weinig moed te geven, traden zy in eene herberg, en dronken daer slokje op slokje, tot zoelang hunne tong onthonden werd en zy in hunne dronkenschap alles aen het licht bragten. De herbergier liep haestig de politie verwittigen; deze kwam spoedig naer de herberg waer de twee dronkaards nog zaten. Een hunner ontsaapte, doch de andere werd aengehouden; men vond eene geladene pistool op hem.

De aengehoudene heeft de twee schelmen doen kennen, welke hem tot de misdaed hebben aengedreven. Het onderzoek is begonnen en er zyn verscheidene getuigen gedagveerd. Hopen wy dat de justicie erin gelukken zal de verschillende daden van dit sombere drama te ontdekken.

Rome.

Men schryft uit Rome, 24 meert, dat de Paus gevaarig heeft dat al de beschikbare Kamers in de kloosters ter beschikking zouden gesteld worden der bisschoppen van alle landen, die te Rome verwacht worden voor de feesten, welke er in juny zullen plaats hebben. De artisten werken yverig aen de noodige versieringen.

De gevangenen zyn vervuld met struikroovers die aengehouden zyn geworden ofwel zichzelf hebben ingegeven.

Rome 26 meert. Het *Journal de Rome* verklaart niet te begrypen dat Victor Emmanuël in zyne troonrede van wettige likwidierung der geestelyke goederen heeft kunnen spreken, terwyl het eene dievery is ten nadeele van de Kerk, en dat dusdanige likwidierung niet wettig kan zyn, omdat hy alleen, die dezelve zou kunnen wettigen, het nooit doen zal.

Mexiko.

De dagbladen van New-York bevatten, onder ander, de volgende tydingen uit Mexiko:

Het gerucht was den 16 february verspreid, dat de keizerlyke krygsmagten, onder de bevelen van keizer Maximiliaen en zyne voornaemste generaels, Mejia, Miramon, Castilla en Marquez, naby Abaco, door Escobedo verslagen waren.

Andere geruchten beweerden, dat, indien de keizer Mexiko verlaten heeft, dit was om zich langs een andere weg dan dien van Puebla naer de kust te begeven, welke laetste weg door de jaaristen bezet is, in wier handen by vreesde te vallen.

De telegrafische depeche, eergisteren ontvangen, schynt eenige waarheid aen die geruchten te geven. Inderdaed, Tuloaango ligt geenszins op den weg welke Maximiliaen zou hebben moeten volgen om tegen Escobedo en de jaaristen op te rukken. Die stad ligt by den uitgang van Mexiko, een weinig meer aen den regterkant, in de rigting der Mexikaensche golf en der baren van Tuxpan, alwaer er eene inscheping kan bewerkt worden.

Men is te Vera-Cruz in de grootste verwarring en de gemeenschappen met Mexiko zyn geheel afgebroken. De jaaristen bezetten al de voornaemste linien, en door snelle bewegingen hebben zy de keizerlyke troepen in een slechten toestand gebragt. De fransche en vreemde troepen verlaten het land zoo spoedig mogelyk, en men denkt, dat keizer Maximiliaen insgelyks zoo spoedig mogelyk, welligt binnen de tien dagen zal vertrekken.

Frankryk.

Er is andermael sprake van de keizerin naer Rome. De reis zou plaats hebben, zoodra de keizerlyke prins, die H. M. vergezellen moet, hersteld is.

Men zegt dat de oppositie zou afgezien hebben van haer voornemen om het gouvernement over de zaken van tydens de beraedslaging over het wetsontwerp of de supplementaire kredieten, ten dien opzichte ophelderingen te vragen: dit wetsontwerp is in de zitting van eergisteren neêrgelegd.

Burgerlyke stand der stad St-Truiden

Aengiffen van den 23 tot den 30 meert 1867.

GEBORTEN.

Mannelyk 0. — Vrouwelyk 2.

OVERLYDENS.

Clerinx, Anna-Elisabeth, wed. van Antonius Falise. Hendrix, Anna-Maria-Cecilia, echtg. van Laurentius Bastens.

Dry kinderen onder de 7 jaren.

MERKTPRYZEN.

ST-TRUIDEN. — 30 meert.

Tarwe, de 100 kil., fr. 84-50. — Koren, 21-50. — Haver, 22-00. — Garst, 27-00.

TONGEREN. — 28 meert.

Tarwe, de 103 kilo, fr. 35-75. — Koren, 94 kilo, fr. 20-75. — Haver, de 75 kilo, 15-50. — Boter, 94 kilo, 24-50. — Spelt, 112 kilo, 26-00. — Garst, halve kilo, 1-30.

HASSELT. — 26 meert.

Tarwe, de 100 kilo, fr. 35-20. — Koren, id., 21-60. — Gerst, id., 26-80. — Haver, id., 20-60. — Genever, den liter, 85 centiem.

DIEST. — 27 meert.

Tarwe, den hectoliter, fr. 28-35. — Rogge, id. fr. 15-75. — Haver, id., 10-80. — Garst, id., 16-80. Boekweit, id., 14-10. — Aerdappelen, de 100 k., 10-00. — Boter, den kilo, 2-56.

WAREMME. — 26 meert.

Tarwe, de 103 k., fr. 35-75. — Rogge, 94 k., 20-50. — Haver, 150 k., 30-00. — Spelt, 112 k., 25-00.

EXTRAIT

des minutes du Greffier de la Justice de Paix du canton de St-Trond:

M. le Juge de Paix du canton de St-Trond a rendu le jugement contradictoire suivant:

Entre Charles Peeters, demandeur et Louis Massa, défendeur, tous deux négociants, domiciliés à St-Trond.

Attendu que s'il est prouvé, par les dépositions des témoins Thérèse Coenen, Gustave Drappier et Guillaume Carolus que le défendeur a appelé, le dix-huit ou le dix-neuf Septembre dernier, dans le cabaret du sieur Drappier, à Gelinden, le demandeur voleur et la maison du demandeur *boutique de voleur*, il est également prouvé, par les dépositions combinées des témoins Henri Christiaens, Guillaume Carolus et Petronille Thonus, que le défendeur a expliqué, en même temps (sans que cependant cette explication puisse excuser sa conduite sous aucun rapport) le sens et la portée qu'il attachait à ces expressions injurieuses, en ajoutant que c'était parce qu'on avait voulu lui surfaire dans la boutique du demandeur, lorsqu'il y avait envoyé sa servante pour acheter une cafetière en cuivre, et qu'on y vendait plus cher qu'ailleurs;

Attendu que, s'il est encore établi, par la déposition du témoin Guillaume Carolus, que le défendeur a, en outre, et, à la même occasion, dit que *le demandeur l'avait trompé, et trompait tout le monde*, il résulte aussi de l'enquête, qu'aucun autre témoin n'a entendu le défendeur tenir ce langage;

Attendu que, par la combinaison des témoins Christiaens et Carolus, il est prouvé que tous ces propos injurieux ont été tenus par le défendeur, pendant que celui-ci parlait avec l'épouse Drappier;

Attendu que le témoin Christiaens a déclaré, de plus, qu'il a quitté le cabaret de Drappier avec le défendeur, après que ces faits venaient de se passer, et qu'en route le défendeur n'a plus parlé au demandeur;

Attendu qu'il résulte de l'enquête que peu de monde se trouvait dans ce cabaret, que le demandeur n'y était pas et que ces injures n'ont pas eu un grand retentissement à Gelinden;

Attendu que le témoin François Vandensavel, qui est domicilié à Engelmanshoven, a déclaré qu'il assiste tous les Dimanches à l'office divin à Gelinden, et qu'il n'a pas même entendu parler, dans ce village, des injures en question, et que le témoin Carolus, qui est garde-champêtre de cette commune, a affirmé qu'il y a entendu qualifier cette affaire de bagatelle;

Attendu que, si les témoins Gustave Drappier et Carolus ont déclaré que le défendeur a dit qu'il répéterait à Gelinden et dans toutes les bonnes sociétés ce qu'il avait avancé sur le compte du demandeur, il n'est pourtant pas prouvé par l'enquête que le défendeur l'a dit fait;

Attendu qu'il faut nécessairement inférer de toutes ces circonstances de la cause que les injures proférées par le défendeur dans le cabaret du sieur Drappier, à Gelinden, à l'adresse du demandeur n'ont trouvé que très-peu de créance et n'ont pas eu une publicité bien grande, et que, partant, le demandeur se fait illusion sur leurs conséquences, quant au préjudice matériel dont il se prévaut, en alléguant qu'elles ont causé ou causeront à son négoce un dommage quelconque;

Attendu, dès lors, qu'elles ne sont pas de nature à justifier ses conclusions à cet égard;

Qu'en effet le demandeur n'a prouvé ni même articulé ou spécifié aucun tort matériel qu'il aurait éprouvé ou éprouverait dans son commerce, par suite de ces injures, pour légitimer de ce chef la condamnation du défendeur à arbitrer *ex aequo et bono* par la justice.

Attendu qu'il ne reste, par conséquent, à apprécier que le tort moral que le demandeur aurait subi;

Attendu que l'article treize cent quatre vingt deux du Code civil porte, à la vérité que « tout fait de l'homme qui cause à autrui un dommage oblige celui par la faute duquel il est arrivé, à le réparer » mais que cet article ne dit pas que cette réparation consiste ou doit nécessairement consister dans une somme d'argent;

Attendu que le dommage moral s'il se lie à un tort matériel, c'est-à-dire s'il peut avoir, par exemple, pour effet de diminuer une clientèle, soit d'écartier des chalandes, ce qui n'a pas été aucunement prouvé dans l'espèce, est, sans doute, appréciable, mais le tort purement moral, dégagé de tout préjudice matériel, comme c'est ici le cas, est inappréciable et ne peut être réparé par une somme d'argent, qu'en effet l'honneur et la considération ne peuvent être estimés à mille francs, ou à toute autre somme, et qu'ainsi l'appréciation que le juge pourrait faire, pour accorder une réparation, manque de base;

Attendu qu'il suit de ce qui précède que la seule réparation possible, dans l'occurrence pour l'atteinte portée à l'honneur et à la considération du demandeur et dans la publicité par insertion dans des journaux, aux frais du défendeur, d'un extrait du jugement déclarant injurieux les expressions et les propos dont il s'agit au procès;

Par ces motifs:

Nous, juge-de-peace du canton de St-Trond, Accueillant en partie tant les conclusions du demandeur que celles du défendeur et les rejetant pour le surplus;

Déclarons injurieux pour le demandeur les expressions proférées et les propos tenus le dix huit ou le dix-neuf septembre dernier, à Gelinden, dans le cabaret du sieur Drappier, par le défendeur, lorsque celui-ci y a dit que *le demandeur était un voleur et que la maison de commerce du demandeur était une boutique de voleur* et qu'il a ajouté que *le demandeur l'avait trompé et trompait tout le monde.*

Autorisons le demandeur pour lui tenir lieu de dommages-intérêts, pour l'atteinte portée par ces injures à son honneur et à sa considération à faire

insérer une fois dans deux journaux de la province, à son choix, aux frais du défendeur, le présent jugement par extrait, comprenant les noms, prénoms, professions et demeures des parties, les considérants et le dispositif.

Condamnons le défendeur aux dépens liquidés à la somme de soixante et onze francs soixante et onze centimes, non compris le coût du présent jugement ni de sa signification.

Donnons acte au demandeur de ce que pour satisfaire à la loi sur la compétence civile, il évalue l'objet du litige à quinze cents francs.

Pour extrait conforme:

Le GREFFIER,
P.-J. STIELEN.

VERKOOP

van 130 loten extra

SCHOONE DENNEN

Maendag, 1 april 1867, om 12 ure 's middags, zullen de heeren bestierders der burgerlyke Godshuizen van St-Truiden, publiek, ten meesbiedend en op krediet door den notaris COEMANS doen verkoopen:

130 lotten schoone dennen, dienstig tot balken, berd, timmerhout, bruggen, kepers, rekwerk en hopstaken, liggende gekapt en in lotten verdeeld op den bosch genaemd Begynenbosch, te Tichelry, onder Nieuwerkerken, kort by den steenweg van St-Truiden naer Herck-de-Stad.

Van gemelde lotten zyn er twintig lotten zware DENNEN.

NB. De boschwachter blijft eene maand aanspreekbaar voor de verkochte Dennen.

De verkoop is te 12 ure gesteld opdat de liefhebbers, te St-Truiden met het konvoi aenkomende, dat te Landen omtrênt 9 ure vertrekt, by tyds op den bosch zouden aenkomen.

VERKOOP

van

EEN HUISGOED

EN EEN PERCEEL LAND.

TE ZEPPEREN.

Op Woensdag, 3 April 1867, om twee ure na midtag, ten Lerberge genaemd Den Capuinenstraat, gestaan te St-Truiden, in de Brustemstraat, zal den notaris COEMANS openbeerlyk verkoopen, ten verzoeke van:

1º De erfgenamen van Petrus-Joannes Buntinx, van Alken:

Een Huis met hof, groot samen 10 aren 90 centiaeren, gestaan en gelegen te Gippershoven, onder Zepperen, palende Henri Bex, Henri Zwartebroekx, de straat van Gippershoven naer Zepperen en Christiaan Buntinx.

2º en Libert Buntinx, schepen te Trekschuren, onder Hasselt:

Een perceel Akkerland, groot 8 aren 72 centiaeren, gelegen te Zepperen in het Strypveld, palende de kinderen Antoon Grommen, de representanten van Jan Claes, het Armbestuer van Zepperen, en Maria Craninx, weduwe Mox.

VERKOOP

van

BOONSTAKEN

LATTEN EN BRANDHOUT.

TE RUMMEN.

Op Maendag, 8 April 1867, om 10 ure voor midtag, zal de greffier BECKERS, van Zout-Leeuw, van wegge het *bureau van Weldadigheid* van St-Truiden, publiek, op krediet en in koopen geteekend ter plaetse verkoopen:

Omtrent zeventig koopen Boonstaken, Latten en Brandhout, zynde het dunsel van eenen dennenbosch, gelegen te Bergenynde, onder Rummen.

De vergadering zal zyn ter plaetse. De Koopers daertoe aenzocht, zullen gehouden zyn borg te stellen.

TER GELEGENHEID

VAN DE EERSTE COMMUNIE.

TEN BUREELE VAN HET REGT,

BY DE COCQ-CRETEN,

Dietersche straat, tegenover het Stadskollegie (men lette wel op het adres),

GROOTE KEUS VAN KERKBOEKEN,

FRANSCH EN VLAEMSCHE,

zoo als *Maroquin, Chagrin, Veleer, Moirée, Ivoire, Eoaille* en meer andere van den nieuwsten smaak, alsook een schoone keus van **PATERNOSTERS, BEELDEKENS** en **GESCHENKEN** voor de Eerste Communie.

VOOR DE EERW. HEEREN PASTOORS

EEN SCHOOONE KEUS

VAN ZWART, GEKLEURDE EN VERGULDE PRINTEN VOOR GEDENKENNISSEN

DER EERSTE COMMUNIE

aen de minste pryzen.

VERKOOP

van de

SCHORS VAN 2000 EIKSKENS

Op Zaterdag, 13 April 1867, om dry ure na middag, ten herberge van Coninx, gestaan te St-Truiden, achter het stadhuis, zullen de heeren Bestierders van de Burgerlyke Godshuizen der stad St-Truiden publiek, ten meesbiedend, op krediet door den notaris COEMANS doen verkoopen:

De SCHORS van 2000 Eikskens, wassende en geteekend op eenen bosch gelegen in het Turbeek, onder Duras.

MEN VRAEGT eenen Leerjongen

voor de drukkerij van het Rect, kunnende fransch en vlaemsch lezen.

Goede belooning aen hem die kan aenbrengen wie de eer neemt of genomen heeft van Lambertus VAN AERTENRYK, photograef, te Waremmes.

TE BEKOMEN by de heeren CARTUYVELS

Brusthemstraat, extra goed AERDAPPELENLAND.

TE KOOP omtrent vyftig schoone en sterke

jonge OLMENPLANTEN, aen 50 centiem. — Zich te adreseren by den oud-notaris Coemans.

BERIGT.

Men maekt bekend aen al de landbouwers dat men kan bekomen eerste kwaliteit van BEETZAED en de soort die men verlaagt, aen fr. 1-50 de kilo. Men verzekert dat de zaed zyne vruchten voortbrengt. Te bekomen by DANIELS, in de Zoutstraat, 30, te St-Truiden.

TE KOOP onder St-Truiden, by het *Grand Lindeken*, by ANDRIES

SAUWENS, Eiken Kwartierhout, Eiken Planken van 17 voet lengte, Dennen Planken van 17 voet, en verscheidene dikke Eikenboomen, gekapt liggende by zyne wooning.

TE KOOP den EIKEN TIMMER van eene

schuur, 33 voet lang, 23 voet breed en 15 voet hoog. Zich te adreseren by Guillaume JAMAR, meester kleermaker te Kerkouw.

PERUVIAENSCH GUANO

EERSTE KWALITEIT

IN HET GROOT EN IN HET KLEIN

De WEDUWE SMETS, buiten de Dietersche poort, n° 4, te St-Truiden, heeft de eer het publiek kenbaar te maken dat haer magazyn voorzien is van 1º kwaliteit peruviaensche GUANO, zuiver en zonder menging, komete direct van de heeren Seseau en Cie, van Antwerpen, aen fr. 32-50 de 100 kil.

Alsook KOLEN en GRUIS, uit de beste koolkuiten van Luik; alles aen zeer billyke pryzen. Men kan er bekomen by wagon, halve wagon, vierde wagon en in kleinere partyen.

TE KOOP den EIKEN TIMMER eener

schuur van de lengte van 66 voet. — Zich te vervoegen by P. CAEYS, te Alken.

MAGAZYN

van

GUANO by J. HOEBRECHTS, buiten de Dietersche poort, 6, alsook van

KOLEN EN GRUIS

per wagon, halve wagon en kleinere gedeelte aen de laagste pryzen.

